O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ◆ TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1998 йил 8 июль, чоршанба • № 53 (11.036) • Эркин нархда сотилади

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

Акциз маркаларини қалбакилаштириш ва ғайриқонуний айлантириш учун жавобгарликни ошириш тўғрисида

Қалбаки ва сифатсиз алкоголли ҳамда тамаки маҳсулотлари ишлаб чиқарилиши ва сотилишига йўл қўймаслик, акциз маркаларини қалбакилаштириш ва ғайриқонуний айлантириш учун жавобгарлик чораларини кучайтириш мақсадида:

1. Белгилаб қўйилсинки, акциз маркаларини қалбакилаштирганлик учун, шунингдек қалбаки акциз маркаларини сотганлик учун қалбаки пулларни ёки қимматли қоғозларни тайёрлаш ва сотиш каби ҳоллар учун Ўзбекистон Республикаси жиноят кодексининг 176-моддасида белгиланган жиноий жавобгарлик чоралари қўлланилади.

2. Ўзбекистон Республикаси Прокуратураси, Давлат солиқ қўмитаси, Ички ишлар вазирлиги акциз маркаларини ишлаб чиқариш, сотиш ҳамда фойдаланиш борасида белгиланган тартибга риоя этилиши устидан қаттиқ назоратни таъминласинлар, айбдор шахсларни жавобгарликка, ҳатто жиноий жавобгарликка ҳам тортсинлар.

3. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги:

бир ҳафта муддатда қонунчиликка ушбу фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги таклифларни Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин;

икки ҳафта муддатда тегишли вазирликлар ва идоралар билан бирга акциз маркаларни бошқа мақсадларда сотганлик учун, шунингдек уларни ноқонуний сотиб олганлик ва айлантирганлик учун аниқ жиноий жавобгарлик чоралари тўғрисида таклифлар киритсин.

4. "Ўзбекистон Республикаси ҳудудида алкоголли маҳсулот ишлаб чиқариш ва унинг айланишига нисбатан давлат монополиясини кучайтириш ҳамда алкоголли ва тамаки маҳсулотлар сотишдан бюджетга тушумларни кўпайтириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 21 майдаги 221-сон қарори 2-бандининг 1-хатбоши ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

5. Ушбу фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ў. Султонов ва Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори Б. Мустафоев зиммаларига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1998 йил 6 июль.

КЎСАКЛАР ШОДА-ШОДА

***КУНЛАР** исиб, ғўзаларнинг жони кириб қолди. Юқоричирчиқ туманидаги "Гулистон" корпорацияси деҳқонлари ана шундай кезларда экинни сув ва озуқадан сира ҳам толиқтирмай, қатор ораларига сифатли ишлов беришга ҳаракат қилмоқдалар. Ғўзалар гулга чулғаниб, шода-шода кўсак туга бошлади.*

***СУРАТЛАРДА:** 5-бригада бошлиғининг ёрдамчиси Заҳро Маҳмадалиева (ўнгда); сувчи Неъмат Жўраев иш устида.*

Владимир ГРАНКИН олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОНДА ТОЖИКИСТОН КУНЛАРИ ЯКУНЛАНДИ

Мамлакатимизда бир ҳафта давом этган дўстлик шодиёналари — Ўзбекистонда Тожикистон Республикаси кунлари якунланди. Бу тадбир, айтиш мумкинки, истиқлолга эришган икки мамлакат халқлари ўртасидаги азалий дўстликни янги мазмун билан бойитди ва янада мустаҳкамлади.

Меҳмонлар республикамиз пойтахтида, Самарқанд, Бухоро, Хоразм, Қашқадарё вилоятларида бўлиб, халқимизнинг буюк бунёдкорлик ишлари билан танишдилар, жаҳонда тенги йўқ тарихий ва меъморий обидаларни кўздан кечирдилар. Ишлаб чиқариш жамоаларида, дала меҳнаткашлари ҳузурида бўлдилар. Самимий учрашувлар чоғида икки халқ ўртасидаги дўстликни тараннум этувчи куй ва қўшиқлар шўх рақсларга уланиб кетди.

"Туркистон" саройида мамлакатимизда Тожикистон Республикаси кунларининг ёпилишига бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди. Унда сўзга чиққан Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазири Хайрулла Жўраев ҳамда Тожикистон Республикаси маданият ва ахборот вазири Бобохон Маҳмадов мазкур байрамнинг аҳамияти тўғрисида гапириб, икки мамлакат президентларининг ташаббуси билан ўтказилган бу муҳим тадбир нияти эзгу ва муштарак халқларимиз ўртасидаги дўстона ҳамкорликнинг самараси эканлигини, у ўзбек-тожик маданияти тарихига янги саҳифа бўлиб ёзилганини таъкидладилар.

Кеча қатнашчилари учун Ўзбекистон ва Тожикистон санъаткорлари ижросида катта концерт намойиш этилди.

Тадбирда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Ўткир Раҳматов, Бош вазир ўринбосари Алишер Азизхўжаев қатнашди.

Тожикистонлик меҳмонлар Тошкент аэропортида анъанавий карнай-сурнай садолари остида самимий кузатиб қўйилди. Меҳмонлар билан хайрлашиш учун бу ерга маданият, санъат, адабиёт намоёндалари, театр арбоблари, жамоатчилик вакиллари тўпланишди. Дўстона гурунг давомида иккала халқ вакиллари тез орада яна дийдор кўришишга умид билдирдилар. Маросимда Ўзбекистон маданият ишлари вазири Ҳайрулла Жўраев, Тожикистон Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Тожиддин Мардонов иштирок этди.

(ЎзА).

МУМТОЗ МАҚСАД — КОНИ САВОБ

ДАВР моҳиятини замона тарихига қайтибгина англаш, тушуниш ва билиш мумкин!.. Қадим алломаларнинг бу донишида ўзига хос бир синоат бор. Зотан, замона тарихига қайтиш фазилати ҳаммада ҳам бўлавермайди. Бундай заковат саноқли шахсларгагина ато этилар экан.

Муносабат

Мазкур мушоҳададан келиб чиқиб, Президентимизнинг сўнгги ойлардаги таклиф ва ташаббусларига разм соладиган бўлсак, юқоридаги ҳақиқатнинг нақадар тўғри эканлигига амин бўламиз. МАМЛАКАТИМИЗ ТАРИХИНИ ҚАЙТА ЯРАТИШ, 9 майни "ХОТИРА КУНИ" деб эълон қилиш, иккинчи жаҳон урушида шаҳид бўлганлар номлари битиладиган "ХОТИРА ХИЁБОНИ"ни бунёд этиш, ҳар бир вилоятдан урушга кетиб, диёрига қайтмаганларга бағишлаб "ИСМНОМА" китоблари чоп этиш!.. Бу фикрлар, бу ғоялар ҳеч кимнинг ҳаёлига келмаган бир аснода юртбошимиз яна бир карра одамлар қалбини мафтун қилди. Зеро, йўлбошчимизнинг юқоридаги таклиф ва ташаббуслари халқимиз, миллатимиз вужудидаги катта бир армон эди. Эндиликда бу мумтоз мақсадлар мавҳумотдан воқеъликка айланажак.

Ҳали-ҳануз ғойибона аза тутаётган оналар, бир умр вафо сўқмоғидан тоймаган бевалар, ёр меҳрига қонмаган қиз-жувонлар, сон-саноқсиз етим-есирлар, ака-укаларининг жасадлари қаерларда қолиб кетганлигини билмайдиган жигаргўшалар... Буларнинг барчасини, бир сўз билан айтганда, "уруш жароҳати" дейдилар. Унга даво йўқ. Абадий битмас жароҳат. Аммо...

— Президентимиз Ислом Каримовнинг сўзларини эшитиб, кўзларимдан ёшларим шашқатор отилиб кетди, — дейди Чирчиқ шаҳрида истиқомат қилувчи саксон яшар онахон — Назира Зокирова, — менинг укам Ортиқбой Норалиев ҳам урушда дом-дараксиз йўқолган. Мана, эллик уч йилдирки, йўл пойлаймиз, нигоҳларимиз нигорон. Эндиликда, жилла қурмаса, унинг номи лавҳаларга ёзиладиган, китоб сатрларидан жой оладиган бўлди. Шунисига ҳам шукур. Акс ҳолда у ёруғ дунёга келмагандай, яшамагандай эди. Бу шукроналикни бизга Ислом Каримовдек ажойиб инсон ҳадя қилди. Мингдан-минг раҳмат!..

Қадамжо. Муқаддас қадамжоси бўлган халқнинг руҳияти ҳам, маънавияти ҳам, маданияти ҳам сарбаланд бўлғусидир. Эндиликда бизлар ҳам Хотира кунлари Эсдалик хиёбонларига бориб, боболаримизни, оталаримизни, тоғаларимизни, амакиларимизни, оға-иниларимизни ёдлашдек, бир калима тиловат қилиб, уларнинг номларини тилга олишдек, руҳларини шод этишдек бахтга мушарраф бўламиз.

— Мен Бўстонлиқ туманининг Сижжак қишлоғида туғилиб ўсганман, — дейди собиқ ўқитувчи, ҳозирда нафақадор Тожибой Алимов, — биргина бизнинг қишлоғимиздан урушга кетган уч юз йигирмага яқин йигитлар оилалари бағрига қайтиб келишмади. Шўролар ҳукмронлиги йилларида уларнинг номларини тиклаш, эсдалик жойи яратиш борасида обдон уриниб кўрдик. Бўлмади. Турли баҳоналарни рўкач қилишиб, рухсат беришмади. Аҳоли истаги инобатга олинмади. Одамлар юрагидаги умидлар мана энди яхши бир инсоннинг шарофати билан рўёбга чиқадиган бўлди. Кўпчилик қаторидан менинг тоғаларим — ака-ука Сармон ва Бекмурод Саидовларнинг номлари ҳам жой олишлигига ишонаман. Президентимиз бу масалани кўтармаганда ёпиғлиқ қозон ёпиғлигича қолаверар эди. Офарин. Бизнинг ҳамқишлоқлар туну-кун ҳозир юртбошимиз ҳаққига дуо қилиб ётишибди.

Тошкент туманининг "Тошкент" жамоа хўжалиги фахрийлар кенгашининг раиси, уруш қатнашчиси Аъзам ота Ғиёсовнинг сўзлари ҳам юқоридаги фикрларга ҳамоҳангдир. У таҳририятимизга қўнғироқ қилиб, шундай деди:

— Мен газетангиз орқали ҳамқишлоқларимизнинг республикамиз Президенти Ислом Каримов шаънига билдираётган сон-саноқсиз ташаккурларини, миннатдорчиликларини эълон қилишингизни сўрайман. Чунки, юртбошимизнинг ташаббуслари бебаҳо саъй-ҳаракат бўлди. Унинг моҳияти "Халқ сўзи" ва "Тошкент ҳақиқати" газеталарида босилган Хайриддин Султоновнинг "Хотира халқни бирлаштиради" мақоласида яхши очиб берилган. Одамлар рўзномаларни қўлма-қўл қилиб ўқишмоқда.

...Ҳа, халқ хайрли, савобли ишларга қўл урган арбобларни ҳамиша эъзозлаган, ундан меҳрини дариғ тутмаган. Йўлбошчимизнинг "Менимча, иккинчи жаҳон урушида шаҳид кетган барча азиз юртдошларимизнинг хотирасини мана шу майдонда абадийлаштиришимиз лозим", деган сўзлари ҳар бир юртдошимиз қалбида улуғвор акс садо бериб, жаранглаމоқда. Машойихлар: абадиятга даҳлдорликнинг ўзи абадиятдир, дейдилар. Иншооллоҳ, шундай бўлсин!..

Раҳимберди УМАРОВ.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ

янгиликлар, одамлар, воқеалар

ЯНА БИР ҚЎШМА КОРХОНА

"ЎЗБЕКМЕБЕЛЬ" давлат акционерлик жамияти Олмониянинг "Шайф" фирмаси билан ҳамкорликда Олмаликдаги мебель комбинатидан сотиб олган бинода идора мебеллари ишлаб чиқаришга ихтисослашган қўшма корхона очди.

"Тус-бюро" деб номланган бу корхонада чет элдан олиб келинган бир неча рақамли автомат линиялар ўрнатилди. Хомашёлар Олмония билан Венгриядан келтирилмоқда. Қўшма корхона май ва июнь ойларида ишлаб чиқарган дастлабки 20 миллион сўмлик шкаф, стол, тумбочка ва бошқа мебеллар аъло сифатли бўлганлиги сабабли дарҳол харидорини топиб кетди. Корхона ойига 20 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга. Келгусида бу ерда китоб жавонлари, телефон тоқчалари, ва бошқа турдаги маҳсулотлар ҳам тайёрланади.

Ольга БЛИНКОВА.

ШИЙПОНДА КАТТА ГУРУНГ

ВИЛОЯТ Маънавият ва маърифат марказининг ижодий гуруҳи Қуйичирчиқ туманидаги "Ўзбекистон" тажриба жамоа хўжалигининг 4-бригадаси дала шийпонида учрашув ўтказди. Унда Марказ ходими Мурoджон Мирзаев, техника фанлари номзоди, доцент Мирадҳам Файзиев, Ўзбекистон Телерадиокомпанияси Тошкент студияси муҳарририяти катта муҳаррири Асад Фозилов ва бошқалар иштирок этдилар.

Бу анжуманда мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг Фарғона ва Андижон вилоятларига сафари чоғида билдирган фикр ва мулоҳазаларининг мазмун ва моҳиятини деҳқонларга тушунтириб бердилар.

Қуйичирчиқ тумани Маданият бўлимининг бадиий ҳаваскорлар дастаси ижро этган куй ва қўшиқлар учрашувнинг янада мароқли ўтишига ҳисса қўшди.

Дониёр КАМОЛОВ.

ЯХШИЛИККА ЖАВОБАН

ҚИШЛОҚ аҳолисини тоза ичимлик суви билан таъминлаш борасида Оҳангарон туманида қатор ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

Куни кеча тумандаги "Ўзбекистон" жамоа ширкат хўжалигининг Айритом қишлоғи аҳолиси хонадонларидаги қувурлардан тоза ичимлик суви оқа бошлади. Ўзларига яратилган қулайликдан мамнун бўлган айритомликлар қишлоқ хўжалигининг барча соҳалари бўйича зиммаларига олган мажбуриятларини ошириб бажаришга аҳд қилдилар.

Абдурафиқ МАҲКАМОВ.

КОНЦЕРТ ГУРУҲЛАРИ — ДАЛАЛАРДА

ВИЛОЯТ маданият ишлари бошқармасига қарашли муассасалар бадиий дасталари ўрим-йиғим мавсумининг дастлабки кунлариданоқ ғаллакорлар хизматида бўлиб келишмоқда.

Уларнинг куй-қўшиқлари, ҳажвий чиқишлари, мавсумбоп аскиялари томошабинлар эътиборини қозонмоқда. Бу борада, айниқса, Оққўрғон, Зангиота, Юқоричирчиқ туманлари маданият ишлари бўлимлари қошидаги "Наврўзи ажам", "Ҳосил", "Мунożот", "Каягим", "Жемчужина" бадиий дасталари, Бўка туманининг Зафар Расулов раҳбарлигидаги қўшиқ ва рақс гуруҳи алоҳида фаоллик кўрсатишяпти.

Саид ВАЛИЕВ.

ТИЛ БИЛГАННИНГ ЙЎЛИ ПОРЛОҚ

ВИЛОЯТИМИЗ мактабларида чет тилларни ўқитишга катта аҳамият берилмоқда. Халқ таълими бошқармасидан маълум қилишларича, ҳозир ўқувчиларнинг 65 фоизи инглиз, 25 фоизи немис, 10 фоизи француз тилини ўқиб-ўрганаётир.

Шаҳар ва туман халқ таълими бўлимларининг АКСЕЛС, ТАСИС каби халқаро ташкилотлар билан ҳамкорликни йўлга қўйганликлари ҳам ўқувчи ёшларнинг чет тилларни яхши ўзлаштиришларига ёрдам беряпти.

Чет тилларни ўқитишни янада яхшилашда янги педагогик тизимларнинг тутган ўрнига бағишлаб ўтказилган республика семинарида вилоят ўқитувчиларининг бу борадаги ижобий ишлари алоҳида таъкидланди. ТАСИС лойиҳасининг Ўзбекистондаги раҳбари Томас Сваак, АКСЕЛС ташкилотининг Тошкентдаги раҳбари Ричард Хокинс, республика тиллар маркази директори Элен Франке ва бошқалар сўзга чиқиб, илғор педагогик жамоалар фаолиятига юқори баҳо бердилар.

Акбар АЛИЕВ.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ
янгиликлар, одамлар, воқеалар

"Ташаббус-97" танлови ғолиблари

ТАДБИРКОРНИНГ ИШИ УНАР

Қибрай тумани қишлоқларида бунёдкорлик ишлари кўлами тобора кенгайиб бормоқда. Корхоналар ва хўжаликлар янги-янги иншоотлар, бинолар барпо этишмоқда, маҳаллалар гузарлари қад кўтаряпти, якка тартибда уй-жой қурувчилар сони ҳам кўпаймоқда. Мустақиллик йилларида қурилиш ҳар бир қишлоқ қиёфасини тубдан ўзгартирди, дейиш мумкин.

Бу ўз навбатида бинокорлик материалларига талабнинг ортишига ҳам олиб келмоқда. Тумандаги йилаб қурилиш материаллари саноати корхоналари жамоалари бунга хизмат қилмоқдалар. Улар орасида "Қурилиш ашёлари" хусусий корхонаси ишчи-хизматчилари ҳам бор.

"Қурилиш ашёлари" хусусий корхонаси олдинги темир-бетон буюмлари заводи негизида таркиб топди. Собиқ завод бозор иқтисодиётига ўтиш даври қийинчиликларидан инқирозга юз тута бошлади. Ишлаб чиқариш ҳажми тўхтовсиз камая борди. Хом ашё ва материаллар етказиб берувчи шериклар, маҳсулотни харид қилувчи қурилиш ташкилотлари билан яхши изга солинган ҳамкорлик путурдан кетди, ўзаро ҳисоб-китоб ишлари издан чиқди. Оқибатда малакали мутахассислар, тажрибали ишчилар корхонадан кета бошлади. Бунга эса асло йўл қўйиб бўлмасди.

Шундай шароитда саноатнинг бу тармоқларида узоқ йиллар ишлаб, унинг сир-асрорларидан яхши хабардор бўлган, тадбиркор Болтабой Умаров таваккал қилди. У заводни муддатли қарзга сотиб олиш истаги билан чиққанида мутасадди ташкилотлар ишбилармоннинг қўллаб-қувватладилар. Бу туман ҳокимлигига ҳам маъқул бўлди. Чунки, заводни фақат шу йўл билан сақлаб қолиш мумкин эди.

Ўзлари учун қадрдон бўлиб қолган бир гуруҳ ишчи-хизматчилар Б. Умаровга катта ишонч билдирдилар. Албатта, бундай қарорга келишнинг ўзи бўлмади, узоқ вақт давомида унинг ижобий ва салбий томонлари атрофлича ўрганиб чиқилди. Мутахассислар билан маслаҳатлашилди. Хўжаликни юритишни унинг шароитларида маъсулият беқиёс ортиши, фақат ақил ва иноқ бўлиб, истиқболга ишонч билан ишлаш билангина мўлжалланган мақсадга эришиш мумкинлиги инобатга олинди.

Завод "Қурилиш ашёлари" хусусий корхонаси номи билан қайта рўйхатдан ўтди. Бу ишнинг бошланиши эди, холос. Дастлаб кўпгина ташкилий қийинчиликларга дуч келинди ва улар бирин-кетин ҳал қилина бошланди. Айниқса, хом ашё ва материаллар, асбоб-ускуналар ва уларга эҳтиёт қисмлар етказиб берувчилар билан узилиб қолган алоқани тиклаш керак эди. Хусусий корхона раҳбарлиги бу иш билан жиддий шуғулланди, барча имкониятларни ишга

Ислоҳот одимлари

солди. Уринишлар зое кетмади. Хом ашё таъминоти изга тушди, цемент, арматура, кумшағал етказиб берувчи корхоналар билан ўзаро ҳамкорликда ишлаш шартномалари тузилди.

Айни вақтда бозорнинг талаби ҳам синчковлик билан ўрганилди. Маҳсулот турларини ишлаб чиқаришда бу алоҳида ҳисобга олинди. Чунки, бозори касод буюмлар тайёрлашга асло йўл қўйиб бўлмас эди. Буюртмачилар ҳам чиқди. Шундан кейингина йил давомида темир-бетон буюмларининг қайси туридан қанча тайёрлаш режаси белгилаб олинди. Натижада маҳсулот ишлаб чиқариш мароми тушиб, бирқарорликка эришила бошланди. Янги мулк шаклига ўтган корхона бир йилдаёқ қаддини тиклаб олди.

Биргина ўтган йили ишлаб чиқаришда анча илгарилиб кетилди. Деярли барча юридик ва жисмоний шахслар, якка тартибда уй-жой қурувчилар буюртмалари вақтида бажарилди. Бир йил давомида 22 миллион 150 минг сўмлик маҳсулот сотилди. Олинган фойда ҳажми 4 миллион 540 минг сўмни ташкил этди.

Фойда ишлаб чиқаришни кенгайтириш, янги бўлинмалар барпо этиш, ишчи-хизматчиларни ижтимоий муҳофаза этиш, уларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш, хайрия ишларида қатнашиш ва бошқа шу каби мақсадларга сарфланяпти.

Хусусий корхона ҳузурида мўъжазгина ферма ишлаб турипти. Бу ерда қора мол, қўй боқилмоқда. Соғиб олинган сут ва тайёрланган гўшт асосан ишчи-хизматчиларга бепул ва бозор нархидан бир неча баравар арзон нархда етказиб берилаяпти. Иссиқхонада етиштирилган турли мевалар, сабзавот ва кўкатлар ҳам ишчилар дастурхонига тортиқ қилинмоқда. Маиший хизмат кўрсатишга мўлжалланган тармоқлар ҳам очилди.

Корхона жамоаси туман бўйича ўтказилаётган турли хайрия ишларида ҳам қатнашиб туради. Кўп болали ва ночор оилалар, нафақахўрлар, уруш ва меҳнат фахрийлари, қишлоқ хонадонларига газ ва ичимлик сув ўтказиш учун каттагина маблағ ажратмоқда. Ўтган йили олинган фойданинг тўртдан бир қисми шу мақсадларга сарфланди, яъни бир миллион 128 минг сўмлик хайр-эҳсон тадбирлари амалга оширилди.

Хусусий корхона жамоаси ва раҳбарнинг меҳнат фаолияти юқори баҳоланди. У Қибрай тумани тадбиркорлари ўртасида уюштирилган беллашувда ғолиб деб топилди. Тадбиркорлар, фермер ва ҳунармандларнинг вилоят бўйича ўтказилган "Ташаббус-97" танловида ҳам муваффақиятли қатнашди. "Энг яхши тадбиркор" бўйича мусобақада иккинчи ўринни эгаллади ва қимматбаҳо совғага сазовор бўлди.

Ўз сафига етмиш нафардан ортиқ бетончилар, арматурачилар, пайвандчилар, чилангарлар ва бошқа касб эгаларини бирлаштирган жамоа жорий йил учун белгиланган меҳнат марраларини ҳам муваффақиятли эгалламоқда. Бу йил маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 30 миллион сўмликка етказилади. Энг муҳими, кўрилган фойдадан янги ишчи ўринларини ташкил этишга янада кўпроқ маблағ ажратиш режалаштирилган. Бунинг учун қатор янги ишлаб чиқаришлар барпо этилади. Масалан, мармарга ишлов бериш йўлга қўйилади. Бундан ташқари, ҳозирги вақтда бозори чаққон ёғоч ва темир эшиклар, панжаралар, ромлар ва паркет тайёрлашни ўзлаштириш ҳам мақсад қилиб қўйилган.

Ха, хусусий корхона жамоасининг истиқбол режалари катта. Мулк шаклини ўзгартириб, бозор иқтисодиётининг ўзига хос мураккаб шароитларида ҳам жамоа ишонч билан олға бормоқда.

Мирсобир МИРҲАМИДОВ.

Илм-фан ютуқлари — ишлаб чиқаришга

ИЗЛАНИШЛАР ДАВОМ ЭТАДИ

ВИЛОЯТИМИЗДА қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, қишлоқда мулкчиликнинг турли шаклларини ривожлантириш борасида муайян ишлар олиб борилмоқда. Бунда озми-кўпми Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги илмий-ишлаб чиқариш марказининг Тошкент вилояти бўлимининг илмий-тадқиқот бирлашмаси билан қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етказиб берувчилар орасидаги алоқани мустаҳкамлаш ҳамда илмий-техник янгиликларни ҳаётга татбиқ этишга хизмат қиладиган марказимизнинг ҳам ҳиссаси бор.

Биз ўз ишимизни вилоятнинг қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси ва бошқа даҳлдор ташкилотлар билан мувофиқлаштириб олиб боришга ҳаракат қилмоқдамиз. Ўтган қисқа давр мобайнида айрим ютуқларга эришдик.

Биз ишни чигитни пленка тагига экадиган сеялкани такомиллаштиришдан бошладик. Гап шундаки, Андижонда яратилган ва вилоятимиз хўжаликларида фойдаланиш учун тавсия этилган бу сеялканинг қатор нуқсонлари бор эди. Улардан энг каттаси — олдин пленка тортилар, кейин тешик тешиш билан бирга чигит экиш мосламасининг учи лой-тупроққа тиқилиб қолгани сабабли ҳар бир қаторда биттадан ишчи сеялка орқасидан юриб тешикни таёқча билан тозалаб боришга мажбур эди. Биз бу жараённи ниҳоятда соддалаштириб, муаммони ҳал қилишга эришдик. Хўжаликда фойдаланиб келинаётган Румыния сеялкаларига қўшимча мосламалар ўрнатдик. Бу ишни тегишли илмий-тадқиқот институтлари билан биргаликда олиб бордик ва шу тариқа янги сеялка яратилди. Энди бу сеялка олдин уячаларга аниқ миқдорда чигит экади, кейин пленкани эгат устига тортиб кетади. Махсус тешик тешгич барабан чигит экилган уячалар устидан тешикчалар очиб кетади.

Бу янги услубдаги сеялкага Ўзбекистон Республикаси патенти олинди.

Ўзбекистон ўсимликларни ҳимоя қилиш институти билан биргаликда омборхоналарда сақланадиган донларни, қишлоқ хўжалик экинларини ҳар хил зараркунандалардан сақлаш бўйича ҳам деҳқонларга амалий ёрдам кўрсатилмоқда.

Деҳқонлар, тажрибакорлар маслаҳатлашиб, олимлар билан ҳамкорликда пахта териш машиналари, унинг ишчи қисмлари, айниқса, шпинделларнинг унумдорлигини ошириш бўйича ҳам кўрилган чора-тадбирлар анча салмоқли натижалар берипти. Бу ишларни биз тегишли хўжаликлар, ташкилотлар билан шартномалар асосида олиб бормоқдамиз. Деҳқончиликни тезкорлик билан ривожлантириш, экологик муаммоларни ҳал этиш ва ғоят сифатли маҳсулотлар етиштиришда биоугуитларнинг роли каттадир. Бу борада ҳам изланишлар давом этмоқда. Биоугуитдан фойдаланилган жойда минерал тузлар ва заҳарли кимё моддаларига эҳтиёж қолмайди. Демакки, экологик тоза маҳсулот етиштириш учун имконият туғилади. Бу билан биз халқимизнинг сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлашга озми-кўпми ёрдам берсак, иккинчидан, республикамизнинг ташқарига экспорт қилиш салоҳияти ҳам ортиб боради.

Ғалладан бўшаган ерларга такрорий экин экиш, жумладан, шолини кўчат усулида етказиш бўйича ҳам шартномалар тузилган. Ўзбекистон шоличилик илмий-тадқиқот институти билан ҳамкорликда Юқоричирчиқ ва Ўртачирчиқ туманларининг бешта хўжалигида амалий ишлар олиб борилди. Шолини кўчат усулида экиб катта майдонда тажрибалар ўтказилаяпти.

Пахтанинг янги навларини синаш ва унинг агротехникасини ишлаб чиқишда ҳам вилоятдаги 4 та хўжалик билан шартнома асосида иш олиб бораяпмиз. Нав муаллифлари ва тегишли илмий-текшириш институтларининг олимлари бу борада хўжаликлар мутахассислари билан фикрлашиб, маслаҳатлашиб тузиб олган режалари бўйича ёрдам кўрсатмоқдалар.

Ҳозирги кунда вилоят хўжаликларини картошка уруғи билан таъминлаш катта муаммо бўлиб турипти. Бу муаммони ечиш мақсадида картошка уруғини илғор усулда, яъни хужайрадан кўпайтириб, супер ва супер элита уруғини етиштириш бўйича ишлар бошлаб юборилди. Қибрай туманидаги "Маданият" жамоа хўжалигида эришилган дастлабки натижалар қувончли бўлмоқда.

Бу ишларни янада ривожлантириш мақсадида чет эллик олимлар, ишбилармонлар билан биргаликда турли хил тажрибалар ўтказмоқдамиз.

Ҳеч кимга сир эмас, 1997 йилги қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида айрим тармоқларда йўл қўйилган нуқсонлар ва камчиликлар, қолаверса, табиий офат туфайли кўзда тутилган натижаларга эришилмади. Пахтачилик ва ғаллачиликда уруғ танлаш, агротехника тадбирларини ўз вақтида, сифатли амалга ошириш, минерал ўғитлардан фойдаланиш, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига ва бегона ўтларга қарши курашда изчиллик бўлмади.

Бу йил ана шу камчиликларнинг такрорланмаслигига йўл қўймаслик учун биз ҳам қўлдан келганча хўжаликларга ёрдам беришга ҳаракат қилмоқдамиз. Илмий ишланмаларни хўжаликларда татбиқ қилинишини тубдан яхшилаш, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида янги техника, технология, илғор тажрибаларнинг кенг жорий этишга одамларни қизиқтириш, хўжаликларнинг жойлардаги шарт-шароитларини ҳисобга олган ҳолда уларда илмий изланишлар олиб боришни, энг илғор усуллар ва тажрибаларни кенг тарғиб қилиш учун вилоятимиз бўлими қошида илмий-ишлаб чиқариш Кенгаши тузилди. Ҳозиргача Кенгашнинг икки марта йиғилиши бўлиб ўтди. Бу йиғилишда қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш билан боғлиқ бўлган бир қанча масалалар кўриб чиқилди ва амалий чора-тадбирлар белгиланди.

Лекин, шуни ҳам унутмаслик керакки, ўтказиладиган тажрибалар самараси қадаганда кўзга ташланмайди. Айрим ҳолларда бу иш икки-уч, ҳатто беш йилгача чўзилиб кетиши мумкин. Агарда олимлар, конструкторлар, иқтисодчилар билан сидқидилдан ҳамкорлик қилиб, иш олиб борилса, натижалар тез кўзга кўринади. Юқоричирчиқ, Ўртачирчиқ, Қибрай туманларидаги хўжаликларда олиб борилаётган изланишлар ижобий самара бераётганлигининг боиси ҳам шундадир. Шунинг учун ҳам илм билан ишлаб чиқариш ўртасида мустаҳкам ҳамкорлик ўрнатиш ғоят муҳим вазифадир. Бу оддий деҳқондан тортиб, хўжалик раҳбари, мутахассислари зиммасига катта масъулият юклайди. Бу масъулият юкини енгиллаштириш эса биздан ҳам сабот билан меҳнат қилишимизни талаб этади.

Ҳали олдимизда катта вазифалар турипти. Бозор иқтисоди, давр қўяётган талаблардан келиб чиқиб, биргаликда ҳаракат қилсак, бу вазифаларни, албатта, муваффақиятли адо этамиз.

А. САДРИДДИНОВ,
Ўзбекистон Республикаси илмий-ишлаб чиқариш маркази Тошкент вилояти бўлими раҳбари, техника фанлари доктори, профессор.

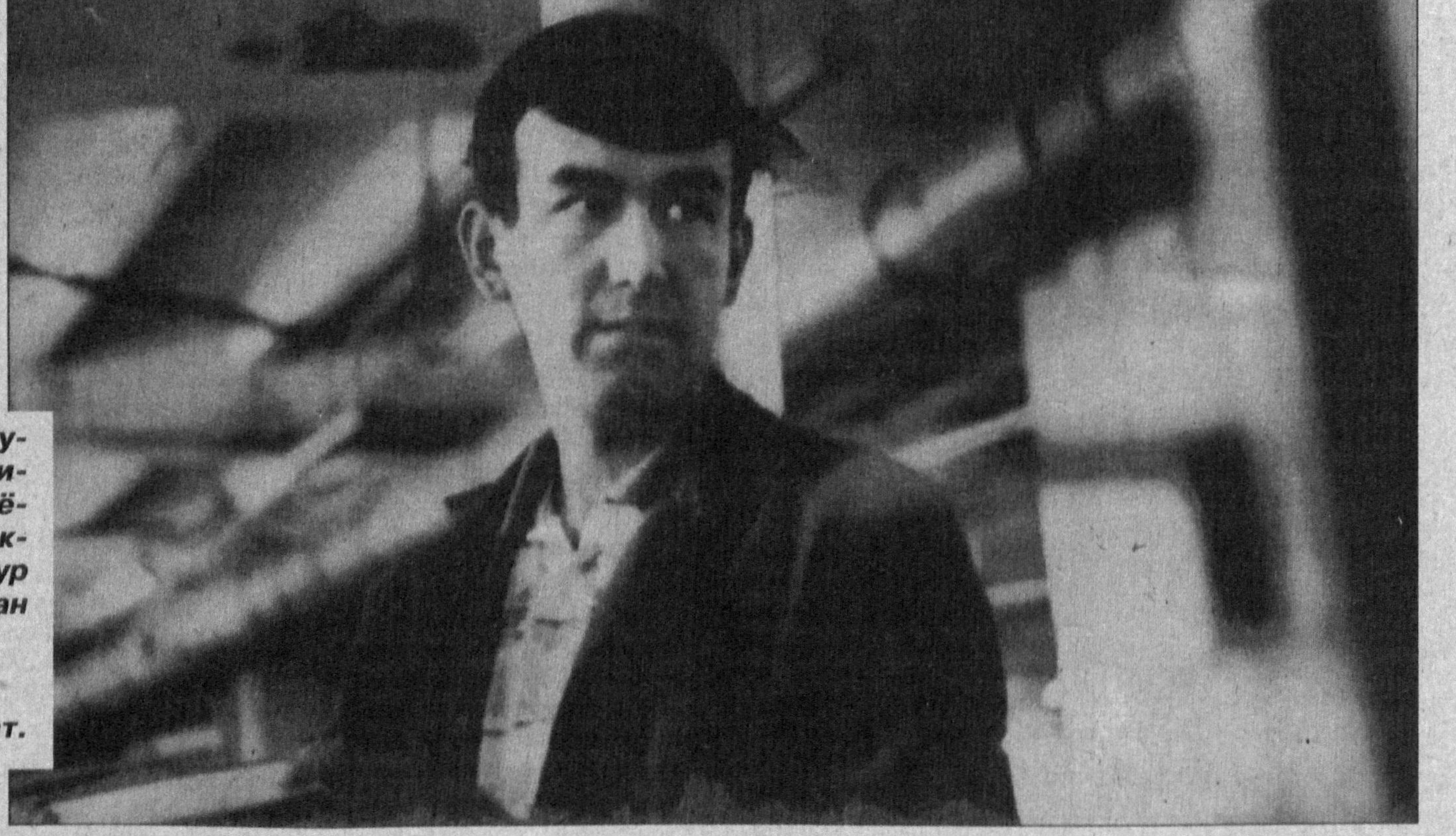

Диёрбек Тўхтабеков Ўзбекистон Давлат матбуот қўмитасига қарашли Тошкент матбаа комбинатининг илғор ишчиларидан ҳисобланади. Диёрбек шу кунларда ҳамкасблари билан биргаликда ўқувчиларни янги ўқув йилига ниҳоятда зарур бўлган дарсликларни пешма-пеш босиш билан машғулдир.

Суратда: Диёрбек Тўхтабеков.

Тўлқин КАРИМОВ олган сурат.

МАКТАБЛАРДА КИТОБ САВДОСИ

Мактабларда сўнгги қўнғироқ жаранглаб, ўқувчилар ёзги таътилга чиққанига ҳам бир ойдан зиёд вақт ўтди. Айни пайтда улар кўнгилли ҳордиқ чиқариш билан бирга, янги ўқув йилига ҳам пухта ҳозирлик кўраётир. Ота-оналар фарзандларига кийим-бош, дафтар-қалам билан бирга, дарсликлар сотиб олишга ҳам ошиқмоқда. Республика Вазирлар Маҳкамасининг "Узлуксиз таълим тизимини дарсликлар ва ўқув адабиётлари билан таъминлашни такомиллаштириш тўғрисида"ги қарорига мувофиқ бундан буён ўрта таълим мактаблари, академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежлари ўқувчиларини дарслик билан таъминлашнинг пуллик шакли жорий этилди. Айни пайтда ота-оналарга қулайлик яратиш учун китоб дўконларида, шунингдек, мактабларнинг ўзида китоб савдоси ташкил этилмоқда. Бунда пойтахт вилояти халқ таълими бошқармасининг "Вилояткитобсавдотаъминот" акциядорлик жамияти билан ҳамкорлиги яхши самара бераётир.

— Китобни сотиб олиб берсанг, унинг қадрига етиш билан бирга болаларда ўқишга бўлган масъулияти ҳам кучаяр экан, — дейди ангренлик Ойша Турсунова. — Мен ҳар йили ўғил-қизларимга керакли дарсликларни харид қилишга одатланганман. Бу гал эса барча китобларни мактабда ташкил этилган кўчма дўкондан олдим.

Бундай илиқ фикрларни кўпчилик ота-оналардан эшитиш мумкин. Ангрен аҳолиси кўпмиллатли. Мавжуд 47 умумтаълим мактабида 31 мингга яқин ўқувчи ўқийди. Уларни зарур дарсликлар билан таъминлашни китоб дўконлари ходимлари ўз зиммаларига олишган. Бу ишда уларга мактаб кутубхоначи ва ўқитувчилари яқиндан ёрдам бераётир.

— Ота-оналар мазкур янгиликни илиқ қарши олмоқда, — дейди шаҳар халқ таълими бўлими мудирининг биринчи ўринбосари Ҳабибулло Булакбаев. — Ҳозиргача 14 та мактабда кўчма китоб дўкони ташкил этдик. Уларга ўттизга яқин номдаги 28 мингдан зиёд дарслик етказиб берилди. Юқори синф ўқувчилари китоб билан деярли тўлиқ таъминланди.

Айни пайтда шаҳар халқ таълими бўлими мактаб педагогик жамоалари ҳамда маҳалла фаоллари ёрдамида ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларни аниқлади ва 3650 нафар ўқувчидан иборат рўйхат тузиб чиқди. Бу ўқувчилар дарсликлар билан бепул таъминланди.

Н. ДУШАЕВ,
ЎзА мухбири.

ЖУРНАЛИСТЛАР САЙЛИ

Ўзбекистон оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий фонди Тошкент шаҳар бўлими ташаббуси билан пойтахтимиздаги Улуғбек номли маданият ва истироҳат боғида журналистларнинг анъанавий сайли бўлиб ўтди. Унда пойтахт оммавий ахборот воситалари ходимлари, шаҳар ва туман ҳокимлиги вакиллари иштирок этдилар.

Анъанавий сайл тантанасида қатнашган Ўзбекистон оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий фонди Тошкент шаҳар бўлими раҳбари, Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари Э. Эрназаров, республика фонди ҳамраиси Х. Дўстмуҳамедов бу ерда тўпланган қаламкашларни касб байрами билан табриклаб, уларга янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар. Журналистлардан бир гуруҳи эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Таниқли санъаткорларнинг дилрабо куй ва қўшиқлари сайлга алоҳида завқ-шавқ бағишлади.

(ЎзА).

Сўраган эдингиз

ҲАММА МАНФААТДОР

ПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ "Иш ҳақи, пенсия ва стипендиялар миқдорини ошириш тўғрисида"ги Фармони (1998 йил 9 июнь) халқимизда мамнунлик уйғотди. Айни пайтда газетхонлар фармон юзасидан хатлар, телефон орқали таҳририятимизга турли саволлар билан мурожаат қилишмоқда. Қуйида уларнинг саволларига вилоят ижтимоий таъминот бошқармаси бошлиғи Нажим НАЗИРОВ жавоб беради.

— Мен уруш ногиронимaн, бизга ўхшаганларнинг пенсиясига неча фоиз қўшилди?

Зокир ҚОСИМОВ,
Юнусобод тумани.

— Шуни қайд қилиш керакки, тайинланган пенсияларга кўпгина устамалар ва қўшимчалар Ўзбекистон Республикасининг Фуқароларни давлат пенсияси билан таъминлаш тўғрисида"ги қонунига мувофиқ ҳозирги энг кам иш ҳақи, яъни 1100 сўмнинг маълум фоизидан келиб чиқиб қўшилади. Масалан, уруш ногиронларига 150 фоиз, уруш қатнашчиларига 50 фоиз, уруш вақтида меҳнат фронтида бўлганларга 30 фоиз, хизмат кўрсатган мутахассисларга 60 фоиз миқдорида устамалар қўшилди.

* * *

— 1991 йилгача пенсияга чиққанлар учун белгиланган пенсия миқдори камлиги ҳаммага аён. Уни оширишнинг иложи йўқми?

Жўра НАЗАРОВ,
Тошкент тумани.

— Саволингизга фармонда жавоб бор. Ижтимоий адолатни доимо устун қўйишга интилиш республикамиз ҳукуматига хос хусусиятдир. Мазкур фармоннинг 3-бандида "1998 йил 1 июлдан бошлаб пенсияларнинг барча турлари ўрта ҳисобда 1,6 бараварга оширилсин. Турли йилларда тайинланган пенсияларнинг миқдорини тенглаштириш мақсадида 1991 йил 1 январга қадар тайинланган пенсияларнинг барча турлари миқдори ўрта ҳисобда 1,7 бараварга, 1991 йилдан бошлаб тайинланган пенсиялар миқдори ўрта ҳисобда 1,5 бараварга оширилсин" дейилган. Ана шу тафовутнинг ўзиёқ бу масалага жиддий эътибор берилганидан далолатдир.

* * *

— Энг кўп пенсия қанчагача боради?

Олим САТТОРОВ,
Қибрай тумани.

— Меҳнат стажи катта бўлган, ойлиги баракали шахслар энг кам ойликнинг етти марта 75 фоизи яъни 5775 сўм миқдорида пенсия оладилар.

* * *

— Икки ёшга тўлмаган болалар учун нафақа қай тарзда белгиланади?

Матлуба САИДОВА,
Тошкент шаҳри.

— Икки ёшга тўлмаган бола учун энг кам иш ҳақининг 150 фоизи миқдорида — 1650 сўм нафақа тўланади. Фарзанд туғилганлиги учун бир йўла тўланадиган нафақа миқдори энг кам ойликнинг икки баравари — 2200 сўмдан иборатдир.

* * *

— Пенсиялар ошди. Тўлаш учун маблағ керак. Тўлов жараёнида узилишлар бўлмайдими?

Собит ОДИЛОВ,
Юқоричирчиқ тумани.

— Республика ижтимоий таъминот вазири Баҳодир Умурзоқовнинг шу йил "Халқ сўзи" газетасининг 16 июнь сонида босилган "Инсон манфаати — олий мақсад" мақоласида ана шу саволга тўла жавоб берилган.

Унда пенсия ва нафақаларнинг оширилган миқдорларда тўлаш учун ойига 2 миллиард 700 миллион сўм қўшимча маблағ талаб қилиниши, Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 27 декабрдаги қарорига мувофиқ, Ижтимоий таъминот вазирлиги ҳузурида "Пенсия" жамғармаси ташкил этилганлиги, бу жамғарма суғурта бадаллари ва турли ажратмалардан шаклланиши, унинг жорий йилдаги сармоя захираси мўлжал бўйича 110 миллиард сўмга етиши қайд этилган. "Шундай экан, оширилган миқдордаги пенсия ва нафақаларни ўз вақтида тўлаш имкониятига эгамиз", дейди муаллиф.

Вазиримизнинг ана шу фикрларидан кўриниб турибдики, сармояларни йиғиш, марказлаштириш ишларига вилоятимиз ижтимоий таъминотчилари ҳам муносиб ҳиссаларини қўшадилар. Демак, пенсионерлар ўз пенсияларини олишлари борасида безовта бўлмасликларига тўла асос бор.

Ғалла — 98

ХИРМОН ТЎЛА ДОН БЎЛДИ

ВАҲОБ Зуфаров ғалла билан шуғулланаётган бригада бошлиқлари ва ижарачиларни тонг саҳарда олтинчи бригадага таклиф этди-да, гапни лўнда қилди:

— 250 гектар ерда ўримни тугатиб бўлдик, — деди у. — Яна 135 гектар қолди. Ўримни тезлаштирмасак дон тўкилиб, нобуд бўляпти. Шунинг учун бир ҳафта ичида ҳосилни йиғиштириб олишимиз керак. Бўлмаса шунча қилган меҳнатимиз зое кетади. Менинг таклифим шуки, ишни янада эртароқ бошлаб, кечроқ тугаллайлик. Юк транспорти, ёрдамчи ишчи кучлари ҳам иш тартибини шунга қараб ўзгартирдилар... Маъқулми?

Шунга келишилди. Ўрим-йиғим яна қизигандан қизиб кетди. Гарчи 385 гектар ғаллазорни ижарага олган 57 пудратчининг ярмидан кўпроғи ўримни тугаллаб, ҳосилини саранжомлаб олган бўлса ҳам, қўшниларникига ҳашарга чиқишди. Икки комбайнни бетиним ишлатаётган Абдужамол Нурмонов билан Исабек Тўйбеков кунига 7—8 гектар ердаги ғаллани ўриб-янчиб бера бошладилар. 2503-автожамлама раҳбарлари ҳам ғаллакорларнинг ғайратига тан бериб, Назарали Ниёзов номли хўжаликка яна иккита қўшимча юк автомашинаси ажратдилар. Ўрим-йиғим бораётган дала бошида уч маҳал иссиқ овқат тайёрланадиган, ҳар беш кунда энг кўп миқдорда ғаллани ўриб янчган комбайнчига 3 минг сўмдан 5 минг сўмгача мукофот пули бериладиган бўлди. Хўжалик бошқаруви қарори билан мавсум охирида илғорларни мукофотлаш учун қимматбаҳо гиламлар тайёрлаб қўйилди.

— Орадан беш кун ўтди. Кўрилган тадбирлар яхши натижа берди, — дейди ғаллачилик бригадаси бошлиғи Ҳожиакбар Ҳожимуродов. — Ғаллани деярли ўриб бўлдик. Хирмонга тўкилаётган 1500 тонна буғдойнинг 859 тоннасини вилоят дон маҳсулотлари корхонасининг омборига топширдик. Хўжалик бўйича ҳосилдорлик гектар бошига 38 центнерни ташкил этган бўлса, Нормат Ўтбосаров, Салимбой Эргашев, Олтинбек Қурбонов, Исмоил Нурсаидов, Мирза Эгамназаров, Эркин Умарқулов каби оилавий пудратчилар 44-47 центнердан хирмон кўтардилар.

Шу куни "Озод", Абдулла Ортиқов номли, Алишер Навоий номли, "Янги ҳаёт" хўжаликлари ҳам давлатга ғалла топшириш режасини бажарганликлари ҳақида хушхабар бердилар. Вилоят дон маҳсулотлари корхонасининг Янгийўлдаги қабул пунктида "Озод" хўжалигининг раиси Мирзараҳим Мирзаахмедов билан учрашиб, суҳбатлашдик.

— 405 гектар майдонни 65 та оилавий пудратчига бўлиб бериб тўғри қилдик, — деди у. — Улар ерга уруғ тушгандан ғаллага ўроқ теккунча экинни маромида парвариш қилишди. Мана натижа — ҳар гектар ердан 39 центнердан, жами 1600 тонна хирмон кўтаряпмиз. 893 тонна ғаллани давлатга топшириб, йигирма кун деганда дон сотиш режасини муваффақиятли бажардик. Мавсум давомида ғаллазорда иккита комбайн ишлади. Барча ҳосилни механизатор Исмоил Иброҳимов билан Тўрти Ҳайдарқуловлар саранжомлаб беришяпти. Улар қолган 130 гектар ердаги ғаллани ҳам қисқа вақтда ўриб-янчиб беришни зиммаларига олишган.

— Ғаллачиликдаги даромад қандай бўляпти, — сўраймиз раисдан.

— "Скифянка" қаттиқ навли буғдой ҳисобланади. Шу сабабли бу буғдойнинг харид нархи ҳам анча баланд. Килосига ўртача 11 сўмдан нарх чиқарилмоқда. Давлатга минг тонна дон сотсак 11 миллион сўм даромад оламиз. Барча харажатларни чиқариб ташласак соф фойданинг ўзи

Ғалла мустақиллиги учун

камида 4 миллион сўмга етади. Бунинг устига омборимизда 600 тонна буғдой қолади. Унинг бир қисми ижарачиларнинг ҳақи бўлса, қолгани хўжалик аъзоларининг рўзғорига ишлатилади. Бундан ташқари ғалладан бўшаган ерларни пешмапеш шудгорлаб, нарибериси билан ўн кунда маккажўхори, картошка ва бошқа такрорий экинлар экиш шарти билан кишиларга бўлиб беряпмиз. Бу ҳам деҳқонга қўшимча даромад, рўзғорига мадад бўлади.

Шу куни туман ҳокими Йўлдош Тожибоев билан ҳам ғалла ўрим-йиғимининг бориши ҳақида суҳбатлашдик.

— Қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилишни янада чуқурлаштириш соҳасида амалга оширилган тадбирлар ғаллачиликда ўзининг кутилган самараларини беряпти, — деди у. — Барча ғалла майдонларини оилавий пудратчиларга тақсимлаб бердик. Қанча кўп маҳсулот етиштирса шунча кўп наф кўришини яхши тушунган пудратчилар астойдил ишладилар. Экин вақтида суғорилди, озиқлантирилди, ҳосил ҳам шунга яраша бўлди. Ҳокимлик ўрим-йиғимга киришиш олдидан тажрибали деҳқонлар, мутахассислар ва хўжаликларнинг раҳбарлари билан маслаҳатлашиб, мавсумнинг ҳар бир кунида бажариладиган ишларни қатъий режалаб чиқди ва ўримни бир ой ичида тугаллашга қарор қилди. Тадбирлар ишлаяпти. Шу кунгача 6706 гектар майдондаги ғалланинг ярмидан кўпроғини ўриб, 12,5 минг тоннадан зиёд ҳосил давлатга топширилди. Қолган 2500 тонна ғаллани бир ҳафта ичида ўриб-янчиб, режани белгиланган муддатда бажарамиз. Бунинг учун кучимиз ҳам, имкониятимиз ҳам етарли. 27 та оддий, 4 та "Кейс" русумли комбайнлар билан кунига 220—230 гектар ердаги ҳосил ўриб-янчиб олиняпти.

Ҳа, Янгийўл тумани хўжаликларида ғалла ўрим-йиғими якунланиш палласига кирди. Жойларда ҳозир ўрим кучайгандан кучайиб, авж олиб боряпти. Хирмонлар сара донларга тўлмоқда.

Рафиқ ТУРСУНОВ.

СУРАТЛАРДА: 1. Абдулла Ортиқов номли хўжаликнинг бригада бошлиғи Камол Юнусов ғалла ўрилаётган майдонларда ишнинг боришини кўздан кечиряпти. 2. Назарали Ниёзов номли хўжаликнинг ғаллачилик бригадаси бошлиғи Ҳожиакбар Ҳожимуродов янчилган дон сифатини текширмоқда. 3. "Тошкентдонмаҳсулот" ҳиссадорлик жамиятининг Янгийўлдаги бўлинмасида. 4. 2503-автожамлама ҳайдовчиси Ҳасан Ҳозиралиев қабул пунктига дон келтирди.

Владимир ГРАНКИН олган суратлар.

ТАШАББУСКОРИ — МЎМИНЖОН

ҒАЛЛА ўрим-йиғими мавсумида "Тошвилюктранс" концернининг "Дўстобод" 21-акциядорлик автокорхонаси ҳайдовчиси Мўминжон Авазов ажойиб ташаббусни бошлаб берди. У ўзининг "КамАЗ" машинаси бортини кўтариб, бир қатнов давомида 17,8 тонна ўрнига 20 тоннадан дон ташимоқда.

Моҳир ҳайдовчи бир кеча-кундуз мобайнида Қуйичирчиқ туманининг "Олтин бошоқ" ғалла омборига 120-140 тоннадан дон тўкаётир.

— Кўплаб бензин ва заҳира қисмларни тежаш йўлини топган М. Авазовнинг бу ҳаракати туфайли 5 та "ЗИЛ" машинаси билан бажариладиган иш битта "КамАЗ"да адо этиляпти, — дейди корхона раҳбари Умар Ғоипов, — туманнинг Беруний номли хўжалиги ғаллакорлари янгиликка интилувчан ҳайдовчидан беҳад миннатдор бўлмоқдалар.

Нусрат АБДУЛЛАЕВ.

ИРОДА ҚУДРАТИ

Йўлсозлар

ОСМОН юзини қоплаган булут кўнгилларга қандайдир ғашлик солган, гоҳи-гоҳида кучли момақалдироқдан сўнг ёғиб-тиниб турган жала хавотирлик уйғотган эди. Бундай пайтларда йўлсозлар ҳар қачонгидан ўзгачароқ огоҳ тортишади. Бу бежиз эмас. Тоғли ҳудудда жойлашган Паркент аҳли кучли ёмғирлар, селлар, бемаврид ёққан қор, дўллар туфайли илгарилари ҳам кўп мушкулликларни бошидан кечирган. Шу боис, "Тошавтойўл" давлат акциядорлик бирлашмаси, унинг тумандаги ташкилотида рўй бериши мумкин бўлган офатларга олдиндан ҳозирлик кўриш одат тусига кирганди.

...Май ойининг сўнгги кунларида оқим билан ўтиб, дўл аралаш узоқ муддат ёққан сел паркентликларни оғир имтиҳондан ўтказди. Қатор хўжаликларда буғдойларни ер бағрилатиб кетди. Узумзор, мева боғларида ҳосил чўғини пасайтирди. Чангги, Хисарак, туман марказига яқин бўлган "Ўчоқ" маҳалласида йўлларни, кўприкларни бузди.

— Лекин, иродамизни букolmaди, — дейди Паркент тумани автомобиль йўллари қурилиш бошқармаси бошлиғи Йўлдош Аҳмадхонов. — Ўша 28 май тонггининг ўзида Чангги қишлоғидаги Шаҳай участкасида бульдозерчи Бўрон Абдурасулов, Зайниддин Юнусов, Топил Азизбоев, экскаваторчилар Алишер Мелибоев, Алмат Шамсиевлар ўз техникалари билан иш бошлашди. Сел ювиб кетган 300 метр узунликдаги йўлнинг икки чеккасига уч, беш метрли бетон тўсиқлар қўйилди. Ҳайдовчилар тиним билмай шағални етказиб турдилар. Уни ёйиш, йўл қирғоқларини зичлашда ёрдамга етиб келган Ботир Ҳасанов бошлиқ Юқоричирчиқ йўлсозлари жонбозлик кўрсатишди.

— Ҳа, юқоричирчиқликлар шу куни паркентликлар ташвишини ўзлариники деб билдилар, — дейди биз билан мулоқотда вилоят "Тошавтойўл" давлат акциядорлик бирлашмаси раиси Баҳром Ўролов.

Йўлсозлар хотирасида Чангги қишлоғидаги Паркент сойи устига қурилган 72 метрли кўприкни қайта тиклаш жараёни ҳам узоқ сақланиб қолади. Асов отдек ҳар ёнга талпиниб йўлда учраган нарсаларни пўкакдек ўйнатиб келган тошқин кўприкнинг бир томонига зарб билан урилдию, уни узиб юборди. Қишлоққа қатнов тўхтаб қолди.

Туман ҳокимлигида тузилган гуруҳ йўлсозлар зиммасига вазифани қатъий ва аниқ қўйди: "Кечгача кўприк тикланиши шарт".

— Тиклаймиз, — деди бошқарма мутахассиси, муҳандис Фахриддин Усмонов.

Муҳандис бошлиқ тезкор гуруҳ ўз ваъдасига биноан енг шимарди. Анчагина ёғиб "кўнгли жойига тушган" ёмғир остида раҳбар ходимлар, ишчи-хизматчилар бир тан, бир жон бўлиб меҳнат қилдилар. Тонгда бошланган таъмирлаш ишлари шу куни соат 16.00 да ниҳоясига етди. Чангиликлар миннатдорчиликларининг чеки йўқ эди.

Ўша кунлари йўлсозлар Паркент — Кумушкон йўлидаги тошқин оқибатларини ҳам бартараф этиб, катта йўлнинг сел ювиб кетган қисмини, ички йўллардаги носозликларни қайта тиклашда ирода қудратини кўрсатдилар.

...ПАРКЕНТЛИК бунёдкорларнинг фидокорлиги хусусида "Тошавтойўл" бирлашмасида узоқ ва батафсил гапириб беришди. Шунда бошқарма бошлиғи Йўлдош Аҳмадхонов билан учрашиш истаги туғилган эди. Яқинда у билан мулоқотда бўлдик. Кўринишдан ўта босиқ, камгап, лекин нигоҳидан талабчанлиги ва қатъиятлилиги аниқ сезилиб турган 40 ёшлар чамасидаги раҳбардан кўп маълумотларни ҳар сафар қайта-қайта сўраб олишга тўғри келди. Лекин гап "Қамчиқ" довони мавзуига ўтганида, унинг чеҳраси аллақандай ёришиб кетди. Кейин худди қулфи-дили очилгандек Тошкент — Ўш автомагистраль йўлида кечаю-кундуз шижоат кўрсатаётган экскаваторчилар Хурсанд Тўлаганов, Акром Имомовлар, ҳайдовчилар — Хайриддин Ниёзов, ака-ука Қурбон, Тўра, Жуман Пўлатовлар, автогрейдерчи Шариф Туропов ҳақида мамнунлик билан сўзлай бошлади. Улар Бош йўлнинг "А-373" деб аталган қисмида ҳар бири топшириқни икки, уч баравар ошириб адо этаётганлари ҳақида гапириб берди.

Халқаро йўлни бунёд этишда бошқармадан 40 нафар йўлсоз иштирок этмоқда. 1997 йилда бу жойда 35 миллион сўмлик иш бажарилди. Довондаги мутахассис раҳбарлар паркентлик бунёдкорларнинг ишга, техникага, интизомга бўлган муносабатларидан хурсандликлари туфайли, уларни аҳамиятга молик бу қурилишда олиб қолдилар. Бошқа бошқармаларга ўз жойларига қайтиш учун рухсат берилди.

— Бу бизга бўлган ишонч, — деди Й. Аҳмаджонов, — уни оқлашга интиламиз.

Умуман истиқлол йиллари ичида бошқарма ихтиёрига 193 километр йўлни назорат қилиш топширилди. Шундан 88 километри биринчи, 71 километри иккинчи тоифали, қолгани ички йўллардир. Бу масофа масъулияти 22 нафар йўл устаси, 140 нафар ишчи-хизматчи ва 66 та техника зиммасида. Йўлсозлар бурчларини сидқидилдан бажаряптилар. Ўтган йили туманда 77 миллион сўмлик иш бажарилди. Бу режадагидан анча кўп демакдир. Паркентликлар Тошкент шаҳрининг Хадра мавзесида, Ботаника боғида, вилоятимизнинг Ғишткўприк қишлоғида йўллар барпо этишда фаоллик кўрсатмоқдалар.

Яхши ишлаган одам яхши яшаши ҳам керак. Бу бошқарма жамоасининг шиори. Йўлсозлар ойига ўртача 6-7 минг сўмдан маош олмоқдалар. Ишчи коржомалари, пойабзаллар ва бошқа анжомлар билан етарли таъминланишган. Кузда сабзавот, картошка уларга арзон нархларда берилади. Кунига 100 сўмдан овқат пуллари ҳам тайин. Фахрийлар, пенсияга чиққанлар учун байрамларда моддий ёрдам кўрсатилади.

Жамоа эришаётган ютуқлар ана шу қулайликлар ишга ва ҳар бир инсонга бўлган ҳурмат, меҳрибонлик самарасидир.

Саидвали ҲАСАНОВ.

ДОЛЗАРБ МАВЗУ

ҚОНУННИНГ КУЧИ УНИ БАРЧА ЯХШИ АНГЛАШИДА

ҚАДИМГИ Рим файласуфи Сенека қонун лўнда бўлиши керак, токи уни ҳамма одамлар ҳам ёдда тутсинлар, деган эди. Чунки, қонун қанча содда ва тушунарли бўлса, ҳар бир фуқаро ўзининг қонун олдидаги бурч ва мажбуриятини шунча яхши англайди, унга риоя этади, қонун ҳам ўз навбатида фуқаронинг манфаатини ҳимоялайди.

Шу маънода Олий Мажлис ўн биринчи сессиясида қабул қилинган Ер Кодекси, қишлоқ хўжалик ширкати, фермер хўжалиги, деҳқон хўжалиги тўғрисидаги Қонунларни ва бошқа ҳужжатларни шундай қонунлар сирасига киритилса, асло муболаға бўлмайди. Зеро, Президентимиз таъкидлаганидек, ҳаётимизни ўзгартиришда, қолаверса, тақдиримизни ҳал этадиган масалаларни ечишда жуда катта аҳамиятга эга бўлган мазкур қонунлар умумхалқ муҳокамаси чоғида янада такомиллаштирилди, уларнинг бугунги ҳаётимиздаги ўрни ва аҳамияти теран англанди.

Давлатимиз раҳбари бу тарихий ҳужжатларнинг мазмун-моҳиятини янада аниқ баён этиб, улар жуда катта ижтимоий-сиёсий аҳамиятга эга бўлган тўртта муҳим масалани ҳал этишга, яъни қишлоқ хўжалигида мулкчиликни, деҳқонларда мулкка эгалик ҳиссини шакллантиришга, қишлоқда, қолаверса, бутун иқтисодиётимизда бу борадаги ишларни мутлақо янги асосда ташкил этишга, энг муҳими — мамлакатимизда янги синф, янги тоифа — мулк эгалари пайдо бўлишига мустаҳкам ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилишини таъкидлади.

Ҳозир жойларда Олий Мажлис сессияси якунлари ва Президентимиз нутқидан келиб чиқадиган масалаларга бағишланган йиғилишлар бўлиб ўтмоқда. Бу йиғилишларни ҳисобот учун эмас, балки етук олимлар, соҳа мутахассислари, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янгича ташкил этишнинг чинакам жонкуярлари иштирокида амалий тарзда, аниқ ҳисоб-китоблар асосида ўтказиш ғоят муҳим аҳамиятга эгадир. Зеро, бу ишда компаниячилик ва дабдабабозликка йўл қўйиб бўлмайди.

Йўлбошчимиз бу масалага алоҳида тўхталиб, мазкур қонунлар ҳаётимизнинг умумий қоидалари, умумий чегара-чизиқларини ўзида мужассам этгани, улар асосида энди янги қонунлар, фармон ва қарорлар қабул қилиниши лозимлигини таъкидлади. Токи, мазмун-моҳиятига кўра ғоят серқирра бу қарорлар ҳамма жойда изчил амалга оширилсин.

Мамлакатимизда ҳар бир хайрли ишда изчиллик бош мезондир. Республика Вазирлар Маҳкамасининг юқорида зикр этилган қонунларни ҳаётга татбиқ этиш чора-тадбирлари ҳақидаги қарори бунинг ёрқин далилларидан биридир. Унда қишлоқ хўжалигида ўтказилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг амалийлиги ва самарадорлигини юксалтириш, шу мақсадда қабул қилинган қонунларнинг амалда жорий этилиши жараёнларини давлат назоратида тутиш ҳамда бу муҳим масалани амалга оширишда ўзибўларчилик ва ўзбошимчаликка йўл қўймаслик чора-тадбирлар белгиланди.

Қарорда, жумладан, мазкур қонунларни ҳаётга татбиқ этиш билан боғлиқ меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни тайёрлаш ва уларни амалда бажарилишини таъминлаш бўйича республика комиссияси тасдиқланди. Мазкур ҳужжатларда ва Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарорларида кўзда тутилган тадбирларнинг босқичма-босқич амалга оширилиши тартиби, шарт-шароитлари ва муддатлари кўрсатилиши зарурлигига эътибор қаратилди.

Ўзбекистон Республикаси Ер Кодекси, қишлоқ хўжалиги ширкати, фермер хўжалиги, деҳқон хўжалиги тўғрисидаги Қонунларнинг, Президентимиз нутқида баён этилган хулоса ва кўрсатмаларни, мазкур қарорда белгиланган қоидалар асосида ҳаётга изчил татбиқ этиш иқтисодиётимизнинг муҳим тармоғи — қишлоқ хўжалигини мутлақо янги асосда ривожлантириш, мулкчилик ва бозор муносабатларини шакллантириш, деҳқоннинг ўз меҳнати натижаларидан манфаатдорлигини ошириш имконини беради.

Хулоса қилиб айтганда, халқимиз донишмандлиги, хоҳиш-иродаси ва тажрибасининг ифодаси бўлган мазкур қонунлар талабларининг рўёбга чиқарилиши юртимиз ободлиги, турмушимиз фаровонлигини таъминлайди.

Ёқуб ИБРОҲИМОВ, ЎзА шарҳловчиси.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР

АЛМАТИДА УЧРАШДИЛАР

ШАНХАЙ ва Москва шартномалари қатнашчилари бўлган мамлакатлар раҳбарларининг навбатдаги учрашуви Қозоғистоннинг собиқ пойтахти — Алмати шаҳрида ўтказилди. Хитой Халқ Республикаси, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ҳамда Россия давлатлари бошлиқлари ҳарбий соҳада ишонч, умумий чегарадаги қуролли кучлар ҳажмини камайтириш, сиёсат, хавфсизлик, иқтисодиёт, халқаро гиёвандликка қарши кураш сингари масалаларни муҳокама қилдилар. Учрашув охирида қўшма баёнот имзоланди.

АЖАЛИ АЁЛИ ҚЎЛИДА ЭКАН...

ҲАР КУНИ турли ерларда неча бор одамлар ўлими қайд этилади. Лекин, Россия Давлат думаси депутати, дума мудофаа қўмитасининг собиқ раиси, генерал Лев Рохлиннинг фожиали ўлими жуда катта шов-шувга сабаб бўлди. Эллик ёшли генералнинг жасади Москвадан 39 километр узоқликда жойлашган Нарофоминск туманининг Клоково қишлоғида жойлашган дала-ҳовлиси биносидан топилди. Текширув ишларини олиб бораётган РФ Ички ишлар вазирлиги ходимларининг айтишича, бу мусибат маиший асосда юз берган. Генералнинг рафиқаси Тамара Павловна эрини тўппончадан отиб ўлдирганлигини тан олган. Шундан кейин бу воқеага сиёсий тус бермоқчи бўлган айрим арбобларнинг фикрлари пучга чиқди.

УКРАИНАДА... СПИД

"АМЕРИКА ОВОЗИ" радиоси хабар беради: БМТ қошидаги СПИДга қарши кураш Дастури директорининг гапларига қараганда, собиқ СССРнинг собиқ республикаларида СПИД балоси анча тез тарқалмоқда. Жумладан, Украинада сўнгги икки йил ичида мазкур дардга чалинганларнинг сони 200 минг кишидан ошиб кетди.

ЕР ЮЗИДА ЯГОНА ЭДИ

ЕР КУРРАСИДАГИ энг дароз одам Алам Чанна оламдан ўтди. Унинг бўйи 232 сантиметр бўлганлиги боис А. Чанна жаҳонда донг таратган эди. Лекин, афсуски, икки буйраги ишдан чиққан 45 яшар энг узун одам Нью-Йорк касалхонасида вафот этди.

САҲОВАТПЕШАЛАР ҚАЕРДА?

АНГЛИЯ парламенти аъзоларидан бир гуруҳи бош вазир Тони Блэрга Чеченистонда дом-дараксиз йўқолган Камилла Карр ва Жон Жеймсларни қидириб топишда ёрдам беришни сўраб мурожаат қилди. Буюк Британиянинг бу икки фуқароси Грозний шаҳрида болалар саломатлигини қайта тиклаш маркази очиб, фаолият кўрсатаётган пайтда йўқолган эдилар. Чеченистон террорчиликка қарши кураш махсус гуруҳининг бошлиғи Хункар-Пошо Исропилов эса Англия журналисти билан қилган суҳбатида юқоридаги шахсларнинг қаерда эканлиги хусусида бизда ҳеч қандай ахборот йўқ, деб айтди. Шундай қилиб, саховатпеша икки инглизнинг қаердалиги ҳамон номаълумлигича қолмоқда.

Ё, АЛҲАЗАР!..

АҚШнинг Де-Мойн шаҳарчасида рўй берган воқеа кўпгина оммавий ахборот воситалари мавзусига айланди. Гап шундаки, тўрт боланинг онаси Мери-Кэй Летурно деган ўқитувчи аёл яқинда бешинчисига яна бир қизалоқ кўрган эди. Нима бўпти, деб ўйларсиз.

Эшитинг... Қизалоқнинг отаси Мери-Кэйнинг ўз ўқувчиси 13 яшар болакай экан. Америка қонунига биноан суд ўқитувчини 7,5 йил қамоқ жазосига ҳукм қилди. Лекин, бола билан кўришмаслик шарти билан вақтинча озодликка чиқарилган хоним яна ҳомиладор бўлиб қолди. Энди у суд олдида қайта жавоб беради.

(ЖАҲОН ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЁРЛАНДИ).

"Янги тароналар" эстрада кўриги ғолиблари

"ЎЗБЕКНАВО" гастрол-концерт бирлашмаси Тошкент вилояти бўлимининг "Сарбон" вокал-чолғу гуруҳи Жиззах шаҳрида бўлиб ўтган "Янги тароналар" биринчи республика кўрик-танловининг бош совринига сазовор бўлди.

ҚЎШИҚНИНГ ҚАНОТИ БОР

Танишинг: "Сарбон" вокал-чолғу дастаси бадиий раҳбари — Бахтиёр Шокиров, гитара чалади. Фарҳод Саидов — хонанда. Валижон Қўлдошев — хонанда, бас-гитара. Қаҳрамон Бўтаев — хонанда. Юсуфжон Воҳидов — сухандон, най. Азиз Ҳасанов — клавиш. Бахтиёр Исмоилов — зарбчи...

Гуруҳнинг асосий ижодий йўли — фольклор, жаз-рок йўналишида бўлиб, кўп овозли, мақом, эстрада ва опера жанрларини ўз ичига олган. "Оллоҳим, мададкорим", "Бевафо дунё", "Ошиқ ўлдим", "Қизларжон", "Бухоро мавригиси", "Ҳаёлимда", "Мустақил диёримиз" сингари ўнлаб қўшиқлар мухлислар кўнглини хушнуд этмоқда.

Гуруҳ иштирокчиларининг ҳаммаси — олий маълумотли, мусиқа мутахассисларидир. Улар Глиер номли мусиқа мактаби ҳамда Ашрафий номидаги Тошкент давлат консерваториясида таҳсил олишган. Республика Касаба уюшмалари Федерацияси кўрик-танлови совриндори, қатор вилоят кўрик-танловларининг ғолиблари.

Яхши қўшиқлар билан эл ҳурматига сазовор бўлиш, санъаткорлик ғурурини баланд кўтариш — даста иштирокчиларининг асосий шиоридир.

Бир пайтлар Тошкент шаҳар Чкалов номидаги авиақурилиш заводи маданият саройида "Олтин қанот" вокал-чолғу гуруҳи фаолият кўрсатар эди. Бу гуруҳ аъзолари айтган қўшиқлар гоҳ сезиларли, гоҳ сезилмас даражада эшитилиб турарди. Нима бўлдию, 1995 йили бу гуруҳга кўз тегди. Майли, ижодий инқироз деймизми, ё иқтисодий қийинчилик сабабми, хуллас, гуруҳ бошлиқларидан Бахтиёр Шокиров ўзига яқин дўстларидан янги, алоҳида жамоа тузиш ҳаракатига тушиб қолди. Бу гуруҳга Азиз Ҳасанов ва Қаҳрамон Бўтаев каби истеъдодли хонанда ва созандалар ҳам жалб қилинди. Шундай қилиб, "Ўзбекнаво"нинг Тошкент вилояти бўлимида янгидан ташкил этилган "Сарбон" вокал-чолғу гуруҳи фаолият кўрсата бошлади.

Тинимсиз машқлар, қўшиқ танлаш, мусиқа алломалари билан маслаҳатлашиш, костюм, чолғу-асбобларини сотиб олиш каби ташвишли ишлар орқада қолди. Аста-секинлик билан бўлсада, "Сарбон" гуруҳининг янгича услубдаги қўшиқлари, ўзига хос мусиқалари томошабинлар қалбини забт эта бошлади. Яхшилар битта жон олғич қўшиққа минг хирож беришган экан. Ҳар бир хонанданинг ўзига хос, ўзига яраша қўшиқ айтиш оҳанги, ўзига яраша овози, ўз услуби бўлади. Маромига етказиб айтилган қўшиқнинг эса умри боқийдир.

"Сарбон" гуруҳининг хонандалари Фарҳод Саидов, Валижон Қўлдошев, Қаҳрамон Бўтаевлар айтаётган қўшиқларни тинглар экансиз, қалбингизни бир олам зиёга тўлдириб, кўнглингизга илиқлик инганини ўзингиз ҳам сезмай қоласиз.

Аслида орамизда истеъдодли ёш қўшиқчилар кўп. Республикамизда бўлиб ўтган "Ўзбекистон — Ватаним маним" кўрик-танловининг тадрижий давоми бўлган қўшиқ танловларининг ўзиёқ халқимизнинг санъатга, қўшиққа, мусиқага бефарқ эмаслигини кўрсатди-қўйди.

Шуни алоҳига таъкидлаш жоизки, "Янги тароналар" Республика биринчи кўрик-танловининг эътиборли жюри ҳайъати аъзолари, таниқли эстрада хонандалари Фаррух Зокиров, Насиба Абдуллаева, бастакорлар Анор Назаров, Алишер Икромов ва бошқалар "Сарбон" гуруҳининг ижодига юксак баҳо бердилар. Уларга ижодий баркамоллик тиладилар.

Зеро, биз ҳам санъат оламига янги куч, янги қўшиқлари билан кириб келаётган "Сарбон" гуруҳи жамоасига янгидан-янги муваффақиятлар ёр бўлишига тилакдошмиз.

Шавкат ТУРОБ.

КИМ ЧЕМПИОН БЎЛАРКИН?

Мана, Францияда ўтаётган 16-жаҳон чемпионати ҳам тобора ўз чўққисига кўтарилмоқда. Куни кеча 1/4 финал учрашувлари поёнига етди. Ҳар қандай ашаддий футбол ишқибози ҳам ярим финал учрашувларига йўлланмани қўлга киритган жамоалар рўйхатига кўз югуртириб, ажабланиши табиий.

Тўғри-да, мана-ман деган уч карра жаҳон чемпионлари Италия, Олмония каби дунёга донғи кетган жамоалар нафақат чемпионликдан балки, лоақал бирон бир совринлик ўринлардан ҳам мосуво бўлдилар. Чемпионатга катта умидлар билан келган Аргентина терма жамоаси ҳам Голландиядек кучли жамоага қарши туролмай чемпионатни тарк этди.

Эътибор берган бўлсангиз, жаҳон чемпионатида илк бор қатнашаётган Хорватия терма жамоасини деярли ҳеч ким бунчалик шиддат билан ярим финалгача етиб келади, деб сира ҳам ўйламаган эди. Аммо, футбол деб аталмиш миллионлар севиб томоша қиладиган ўйиннинг бутун жозибаси ҳам балки ана шундадир.

"Жаҳон чемпионати — 98"да Хорватия ўзининг бетакрор ўйини ва ғалабага бўлган ишончи, мустаҳкам иродаси туфайли ўйиндан ўйинга ўзларини нималарга қодир эканликларини намойиш этган ҳолда, бир-биридан кучли жамоаларни курагини ерга теккизди. Айримлар учун уларнинг ғалабаси ғайри табиий туюлиши мумкин. Аммо, Хорватия саралаш учрашувларидан бошлабоқ яхши ниятларни дилга жо қилганча Франция пойтахтига бекор келмаганини ўзининг чиройли ўйинлари билан кўрсата олди. Хорватиянинг Олмония билан бўлиб ўтган сўнгги учрашуви ҳақида бироз тўхталадиган бўлсак, кўпчилик "бузоқнинг югургани самонхонагача" қабилида фикрлаб, хорватлар немисларнинг кучли машинасига дош беролмай 1/4 финалда тутдай тўкилади, деб башорат қилишган эди. Аммо, ҳамма нарсани ўйин ҳал қилди. Олмонлар хорватлар ҳужумига деярлик дош беролмай қолдилар. Учрашув 3:0 ҳисобида тугагани ҳам хорватлар тасодиф туфайли ғалабани илиб кетишди, деган фикрларни йўққа чиқариб юборди.

Демак, кучли тўртлик — Бразилия, Франция, Голландия, Хорватия каби жамоалар маълум бўлди. Энди ана шу тўрт командадан ким жаҳоннинг энг кучли жамоаси эканлигини аниқлаш қолди, холос.

Кеча ва бугун Бразилия, Голландия, Франция, Хорватия жамоалари ярим финал баҳсларини бошлаб юбордилар. Бир нарса аниқ, ана шу жамоаларнинг барчаси чемпион деган юксак номга муносиб. Буни энди 12 июль куни бўладиган финал учрашувлари ҳал қилиб беради. Кўплаб янгиликларга бой бўлган бу сафарги чемпионат баҳслари яна қандай "совға"ларни тайёрлаб қўйганикин, буни вақт кўрсатади.

Миржалол МИРАЛИЕВ.

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

РУМИНИЯ миллий жамоаси сардори Жикэ Хажи катта футбол билан хайрлашиш ниятида эканини маълум қилди. У "Карпат" ўлкасининг "Марадонаси" деган ном билан жаҳон футболи оламида довруғ қозонган эди.

33 ёшли Ж. Хажи 16 йил давомида яшил майдонда тўп сурди, 115 маротаба миллий жамоа ўйинларида иштирок этди. Ҳозир у хайрлашув ўйинини ташкиллаштириш ташвишида.

* * *

ФУТБОЛ юлдузи Диего Марадона Аргентина жамоаси мағлубиятидан сўнг "тўйиб йиғлагим келаяпти", деди. Маълумки, Аргентина миллий жамоаси Голландия футболчилари билан бўлган учрашувда 1:2 ҳисобида мағлубиятга учраб, кейинги босқичда иштирок этиш ҳуқуқидан маҳрум бўлган эди.

Айни пайтда Аргентина матбуотида жамоа мағлубияти сабаблари битилган кўплаб мақола ва шарҳлар эълон қилинмоқда. Кимдир бунда жамоа мураббийсини танқид қилса, яна кимдир ўйинчиларни айбламоқда. Айримлар эса Голландия футболчилари Аргентина жамоасидан кўра чиройли ўйин кўрсатганини эътироф этишмоқда.

* * *

ХОРВАТИЯ миллий жамоасининг Германия футболчилари устидан қозонган ғалабаси бир неча немис футболчисининг футбол билан хайрлашишига сабаб бўлди. Германия матбуотида бу ҳақда кўплаб мақолалар эълон қилинаётир.

Маълумотларга қараганда, Германия мағлубиятидан сўнг жамоанинг етакчи ўйинчилари — 33 ёшли Ю. Клинсманн ҳамда 32 ёшли Ю. Коллер суюкли машғулоти билан хайрлашажагини маълум қилган. Айни пайтда жамоанинг яна бир неча аъзоси ҳам шундай фикрда, деб хабар беради РАТА-ТАСС ахборот маҳкамаси.

(ЎзА).

...Ютмасангиз, мен кафил

Вилоят жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Баҳром ҒОФУРОВ билан мулоқот

— Баҳромжон янглишмасам, вилоятда жисмоний тарбия ва спорт билан 500 мингдан зиёд киши шуғулланади. Улар орасида Алефтина Ким ҳамда Фотима Галиулина сингари жаҳон чемпионлари, Рамиль Ғаниев, Роман Полтарацкий, Андрей Штурбабин, Темир Ғаниев, Ирина Лялина, Шермуҳамад Қўзиев сингари Осиё биринчиликларининг совриндорлари ҳамда Олимпия мусобақаларининг бронза медалини олган Карим Тўлаганов сингари донгдор спортчиларимиз бор. Бироқ, сизнингча вилоятимиздаги спортнинг бугунги аҳволи замон талабига жавоб бера оладими?

— Суҳбатимиз бошдаёқ масалани кўндаланг қўясиз, деб ўйламагандим. Бу саволингизга "ҳа" ёки "йўқ" деб бирёклама жавоб бериш мумкин эмас. Негаки, саломатлик гарови бўлган спортни ривожлантириш учун вилоятимизда қатор муҳим ишлар амалга оширилди. Сиз айтгандек, 513 минг ёшу қари ихтиёрида 36 стадион, 536 спорт заллари, 12 сузиш хавзаси, 2600дан зиёд спорт майдончалари, 162 та мерганлик тири бор. Фақат футбол майдонларининг ўзи 500 дан ошади.

— Спорт иншоотлари ҳақида гап очдингиз. Ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида янги спорт мажмуларини бунёд этиш муаммо бўлса керак?

— Албатта. Бозор иқтисодиёти спортга ҳам ўз таъсирини кўрсатмоқда. Бироқ, ишнинг кўзини билган, уддабурон, ташаббускор раҳбарлар бор жойда бу муаммо ижобий ҳал бўляпти. Хусусан, кейинги кезларда Зангиота тумани марказида ўйингоҳ, усти очиқ ва ёпиқ теннис корти қурилиб, ишга туширилди. Сув ҳавзаси қурилиши бошлаб юборилди. Янгийўл туманида ҳам стадион қайта таъмирланди. Спорт зали ишга туширилди. Паркент туманида янги ўйингоҳ, Тошкент туманида эса спорт мажмуи ҳамда бир қатор хўжаликларда чим ётқизилган футбол майдонлари қурилдики, бу кишини ҳурсанд этади.

— Ҳозирда ҳомийлар топиш одат тусига кирган. Спортни оммалаштириш ва лаёқатли спортчилар етиштиришда вилоятимизда ҳомийлар қандай ҳисса қўшаётганлиги ҳақида ҳам тўхталсангиз?

— Яқинда велошоссе бўйича жаҳон чемпиони Фотима Галиулина хомийлар томонидан "Нексия" енгил машинаси билан тақдирланди. Оққўрғон тумани марказидаги ўйингоҳ ночор аҳволга тушиб қолган эди. Алимкентдаги ишбилармон тадбиркор Раҳим Умиров ташаббус билан чиқиб, ўйингоҳни ўз ихтиёрига олди. "Акмал" ёғ ишлаб чиқариш фирмаси ўйингоҳни қайта таъмирлашда бош-қош бўлди. Ҳозирда вилоят футбол биринчилигида ана шу фирманинг "Акмал" футбол жамоаси ҳам иштирок этмоқда. Вилоят "Камолот" жамғармаси, халқ таълими бўлими, меҳнат, иш билан бандлик ва аҳолини ижтимоий ҳимоялаш бошқармаси ҳамда қатор фирма ва тадбиркорлар баҳоли қудрат спортчиларимизга кўмаклашиб келишмоқда.

— Юқорида айтганимиздек, вилоятимизда номдор спортчилар кўпайиб боряпти. Ўзбекистон биринчиликларида ҳам вилоятимиз вакиллари эришаётган натижалар ёмон эмас. Бироқ, кейинги кезларда қатор турлар бўйича Самарқанд ва Андижон ҳамда Фарғона вакиллари вилоятимиз жамоаларини орқага суриб қўймоқда. Бунинг сабаби нимада?

— Ўтган йили бўлиб ўтган республика ўсмирлар мусобақаларида 33 тур бўйича қатнашган вакилларимиз умумий учинчи ўринни эгаллашди. Бу йилги республика ёшлари ўйинларида аксарият турлар бўйича 3—5 ўринларни ишғол этдик. Андижон, Самарқанд, Фарғона вакиллари спортнинг бокс, баскетбол, кураш турларида биздан ўзиб кетишди. Бироқ академик эшкак эшиш ҳамда қишки спорт турлари бўйича вилоятимиз вакиллари республикамизда кучли жамоалардан ҳисобланади.

— Суҳбатимиздан шу нарса аён бўляптики, вилоятимизда спорт ишлари яхши экан...

Жудаям унчалик эмас. Камчиликлар бор. Бор бўлганда ҳам жиддий муаммоларни ҳал қилишимиз лозим. Биргина футболни олиб кўрайлик. Республика Вазирлар Маҳкамасининг ушбу спорт турини ривожлантириш ҳақидаги қабул қилган қарорларини бажармай келаётган туманларимиз ҳам йўқ эмас. Хусусан, Чинозда спорт ишлари мутлақо талабга жавоб бермайди. Мана тўрт йилдирки, туманда футбол жамоаси йўқ. Раҳбарлар қуруқ ваъдадан нарига ўтишмаяпти. Хўжаликларда эса спорт ҳақида оғиз очсангиз маблағ йўқ деб осонгина қутулиб қолишмоқчи бўлишади. Хусусан, ўтган йили вилоят футбол биринчилиги поёнига етмасданоқ Бекобод ҳамда Янгийўл тумани жамоалари мусобақадан чиқиб кетишди. Халқнинг энг севимли спорт тури ҳисобланган футболгаки, шунчалик эътибор қилинмас экан бошқа спорт турлари ҳақида қандай гап бўлиши мумкин?!

— Вилоятда спортни янада ривожлантириш учун сизнингча қандай чора-тадбирлар кўриш керак?

— Мени қувонтирган нарса шу бўлдики, яқинда вилоят ҳокимлигида ушбу масала муҳокама этилганда ҳоким муовинларининг ҳар бири бевосита бирор спорт турига раҳбарлик қилиш масаласи ўртага қўйилди. Бу вилоятимизда фақат футболнигина эмас, бошқа спорт турларини ҳам ривожланишига туртки бўлади деб ўйлайман.

— Кадрлар масаласи ҳақида нима дея оласиз?

— Турли спорт секциялари ва гуруҳларида 130 мингдан зиёд ёшлар шуғулланаётган бўлса, уларга 2,5 мингдан зиёд малакали мураббийлар раҳбарлик қилмоқда. Уларнинг аксарияти юқори ва ўрта маълумотли спорт мутахассисларидир.

— Ниятларингиз.

— Мақсадим шуки, спорт ҳар бир хонадонга кириб борсин. Ёшу қари, ҳеч бўлмаса, ҳар куни 15 дақиқа вақт ажратиб, бадан тарбия билан шуғуллансин. Ахир халқимизда "Соғлом танда — соғ ақл" деган мақол бор-ку. Ҳар бир юртдошимизга сафимизга қўшилинг, ютмасангиз, мен кафил, демоқчиман!...

Шарофиддин УМУРЗОҚОВ.

ИЛК ОДИМЛАР

ЯҚИНДА Корея Республикасининг Ўзбекистондаги таълим маркази саъй-ҳаракати билан Чирчиқ шаҳрида чет тилларни ўргатувчи ўқув даргоҳи очилди.

— Бизда асосан инглиз ва корейс тилларидан сабоқ берилмоқда,— дейди ўқув даргоҳи раҳбари М. Ким. — Бу тилларни ўрганиш истагида бўлган ёшларни қабул қилишга тайёрмиз. Улар малакали педагогларимиз қўлида ўқишлари мумкин.

Бунинг учун барча қулайликлар муҳайё этилган. Машғулотга келган толиби илмлар шахсий компьютерда ишлаш кўникмасига ҳам эга бўладилар. Жисмоний томондан чиниқишни хоҳловчилар таэквандо секциясига қатнашлари мумкин.

А. АКБАРОВ.

Бўстонлиқ туманининг сўлим гўшасида жойлашган «Феруза» болалар соғломлаштириш оромгоҳида ҳар ёз 1500дан зиёд кичкинтойлар мириқиб дам олишади.

Суратда: тарбиячи Шоҳсанам Мустафоқулова Оққўрғон туманидан келган болалар даврасида.

Владимир ПОРТНОВ олган сурат.

Ҳар тўғрида

ҚУЙҚАДАН ҚУТУЛИШ ЙЎЛИ

ЯНГИ термос деворлари тез орада қуйқа боғлайди. Ундан қутулиш йўли борми?

Ҳа, бор. бунинг учун 20-25 дона наъматак мевасини майдаланг-да, термосга солиб, қайноқ сув қуйинг. Икки кундан сўнг чайиб ташласангиз, ичида ҳеч нарса қолмайди. Чойнак ва самоварлардаги қуйқаларни эса шакар ёрдамида йўқотиш мумкин. Сув қайнаб чиққач, унга бир-икки ҳовуч шакар солинг. Агар қуйқа қалин бўлса, бундай ишловни икки-уч марта такрорланг. Ана шунда самовардаги қуйқадан асар ҳам қолмайди.

РАНГ СИРЛАРИ

ОДАМНИНГ табиати ҳар хил бўлади, биров яшил рангни ёқтирса, бошқалари ҳаво рангни. Шунга қараб ўзига кийим-кечак ҳам танлайди. Руҳшуносларнинг фикрича, кийимнинг ранги инсон кайфиятига ва соғлигига ҳам таъсир ўтказар экан. Масалан, қизил ранг қон босимини ошириб, тез-тез нафас олишга сабаб бўлса, яна бир жиҳатдан одамни толиқтириб қўяркан. Сариқ ранг асаб тизимини жойига келтириб, кайфиятни яхшилайди. Жигарранг овқат ҳазм қилишни тартибга соларкан. Яшил рангнинг фойдаси айниқса катта. Жумладан, ҳордиқни чиқаради, уйқусизликни йўқотади. Агар кўзингиз чарчагудек бўлса ям-яшил ўтлоқларга, дарахтзорларга тикилинг. Ҳаво ранг ҳам инсон организми учун ниҳоятда фойдалидир. Сиёҳ ранг организмни бўшаштиради. Руҳшуносларнинг фикрича, бу ранг инсон кайфиятини яхшилаш учун ҳам ёрдам бераркан.

Шахсий автомобиль эгалари диққатига!

1998 йил 1 июлдан бошлаб Тошкент шаҳрида жойлашган 109, 110 ва 116-сонли АЁҚШларда Бухоро нефтни қайта ишлаш заводида ишлаб чиқарилган юқори октанли ва олий сифатли АИ—93 русумли автобензиннинг 1 литри 38 сўмдан сотилмоқда:

АЁҚШлар манзили:

109 — АЁҚШ — М. Улуғбек тумани, Х. Абдуллаев кўчаси (Эски "Шастри" автобекати).

110 — АЁҚШ — А. Икромов тумани, Улуғбек кўчаси.

116 — АЁҚШ — С. Раҳимов тумани, Ниёзов кўчаси.

Об-ҳаво

Республика об-ҳавони кузатиш бош бошқармасидан хабар қилишларича, 8—12 июль кунлари пойтахтимиз ва Тошкент вилоятида ёғингарчилик кутилмайди. Ҳарорат кечалари 22-27, кундуз кунлари 37-42 даражага етади. Шу даврнинг иккинчи ярмига бориб, ҳаво ҳарорати бироз пасайиши мумкин. Кечалари 18—23, кундуз кунлари 34-39 даража иссиқ бўлиши кутилади.

Тошкент шаҳар Акмал Икромов туманидаги К. Илёсов номли 297-ўрта мактаб томонидан НАЗИРОВ Умиджон номига берилган UZA 013498 рақамли ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ • TOSHKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир **Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ**

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар: *хатлар ва оммавий ишлар бўлими:* 133-40-48 *Эълонлар:* 133-99-15, 136-57-27.

• Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №8. Буюртма Г-0159. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. *Саҳифаловчи: Музаффар ҚЎЧҚОРОВ.* Адади 8.777 нусха.

"**Шарқ**" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи: 64672. Босишга топшириш вақти – 20.30. Босишга топширилди –17.30. • 1 2 3 4 5 6